

PM 2009:63 RVIII (Dnr 324-1200/2008)

Skrivelse om att hålla fritidsgårdarna öppna under loven

Skrivelse av Stefan Nilsson (mp)

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelsen av Stefan Nilsson (mp) om att hålla fritidsgårdarna öppna under loven
besvaras med vad föredragande borgarrådet anfört i promemorian.

Föredragande borgarrådet Madeleine Sjöstedt anför följande.

Ärendet

Stefan Nilsson (mp) anger i sin skrivelse den 6 maj 2008 att under sommaren och övriga lov brukar antal bränder anlagda av ungdomar öka, särskilt på skolor och förskolor. Gängse sätt att förhindra bränder och skadegörelse i första hand är olika säkerhetsåtgärder, övervakning, brandskydd med mera. Vad som provas i allt för liten omfattning är förebyggande insatser. En åtgärd med lyckad effekt anses vara att hålla fritidsgårdarna öppna under sommaren och andra lov.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och kulturnämnden.

Stadsledningskontoret anser att kommunstyrelsen inte bör uppmana stadsdelsnämnderna vilka förebyggande insatser som de ska genomföra för att minska t.ex. antalet bränder.

Kulturnämnden redogör för vad stadsdelarnas öppna fritidsverksamhet har genomfört för aktiviteter under sommaren.

Mina synpunkter

Den öppna fritidsverksamheten är viktig för Stockholms ungdomar även under loven. Av den anledningen genomförde stadsdelsnämnderna under sommaren 2008, som kulturförvaltningens genomgång visar, många och olika aktiviteter för ungdomarna i olika delar av staden. Flera av fritidsgårdarna var öppna hela sommaren, vissa stadsdelar förlade fritidsverksamheterna till badplatserna i området, andra organiserade bussutflykter eller festivaler för stadsdelens ungdomar. Min bild är att stadsdelsnämnderna har tagit ett omfattande ansvar för att erbjuda bra verksamhet även när ungdomarna är lediga från skolan.

Vad gäller det konkreta problemet med att förebygga anlagda bränder i t.ex. skolor och förskolor, anger stadens säkerhetspolicy att arbetet ska fokusera på förebyggande arbete. Arbetet ska utgå från nämndernas egna risk- och säkerhetsanalyser. I stadens budget för 2009 anges mål och inriktningar för nämndernas arbete samt för-

delning av resurser per verksamhetsområde. Min bild är att stadsdelsnämnderna tar sitt ansvar i detta arbete, och kan bedöma i vilken mån ökade fritidsverksamheter på sommaren ska prioriteras ytterligare.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelsen av Stefan Nilsson (mp) om att hålla fritidsgårdarna öppna under loven besvaras med vad föredragande borgarrådet anfört i promemorian.

Stockholm den 26 mars 2009

MADELEINE SJÖSTEDT

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Skrivelse av Stefan Nilsson (mp) om att hålla fritidsgårdarna öppna under loven

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Roger Mogert* (s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Ur centrala medelsreserven tillföra stadsdelarna tillräckliga resurser för att hålla stadens fritidsgårdar och träffpunkter öppna under sommarlovet och övriga lov 2009.
2. Därutöver anföra

Nu närmar vi oss ytterligare en sommar då många fritidsgårdar planeras hållas stängda. Kulturförvaltningens kartläggning visar att tillgången till de ordinarie fritidsgårdarna varierat mellan stadsdelarna, och på många håll har ungdomarna hänvisats till badplatser och parker. I synnerhet är det innerstadens stadsdelar som har saknat sommaröppna fritidsgårdar eller fasta träffpunkter. Inför sommarlovet bör därför strukturen ses över på nytt och medel tillförs för att hålla fler gårdar öppna. Alla stadsdelar bör hålla fritidsgårdar öppna under sommaren och övriga lov 2009.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Carin Jämtin*, *Roger Mogert*, *Tomas Rudin* och *Teres Lindberg* (alla s), *Stefan Nilsson* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (s) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Stefan Nilsson (mp) anger i sin skrivelse att under sommaren och övriga lov brukar antal bränder anlagda av ungdomar öka, särskilt på skolor och förskolor. Gängse sätt att förhindra bränder och skadegörelse i första hand är olika säkerhetsåtgärder, övervakning, brandskydd med mera. Vad som provas i allt för liten omfattning är förebyggande insatser. En åtgärd med lyckad effekt anses vara att hålla fritidsgårdarna öppna under sommaren och andra lov.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och kulturnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 september 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret instämmer i att det förebyggande arbetet är viktigt. Det kan bland annat motverka bränder på skolor och förskolor. I finansborgarrådets förslag till budget 2009 anges bland annat att stadsdelsnämnderna ska prioritera det förebyggande arbetet bland barn och ungdomar. Stadsdelsnämnderna ska även i samarbete med brand- och räddningsnämnden kontinuerligt genomföra informationsinsatser och förebyggande åtgärder för att förbättra brandskyddet för identifierade riskgrupper.

Staden har sedan 2007 ett centralt riskhanteringsråd för samordning av det förebyggande arbetet. Riskhanteringsrådet medverkar i projektet ”Anlagd brand”, vilket är en del i ett forskningsprogram som syftar till att långsiktigt påverka utvecklingen av anlagda bränder i samhället. Projektet fokuserar på ungdomar som anlägger bränder, framför allt i skolor. Staden har även ett nätverk med representanter från bland annat utbildningsförvaltningen, socialtjänstförvaltningen samt Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) kopplat till projektet.

I stadens säkerhetspolicy, antagen i mars 2008, anges att god säkerhet ska uppnås i stadens verksamheter och dess ansvarsområden samt att konsekvenser av de skador som uppkommer minimeras och kostnader minskas. Arbetet ska fokusera på förebyggande insatser. Det förebyggande arbetet utgår från varje nämnds egen risk- och sårbarhetsanalys. Nämnderna ska årligen redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att minska sårbarheten och vilka effekter det har fått. Nämnderna ansvarar för att säkerhetspolicyn efterlevs inom sina respektive verksamhetsområden. Nämnderna ska även ha en fastlagd plan för säkerhetsarbete samt en särskilt utsedd säkerhetssamordnare.

Med utgångspunkt från finansborgarrådets förslag till budget 2009, arbetet i stadens riskhanteringsråd samt i stadens säkerhetspolicy är stadsledningskontorets bedömning att förhindrandet av bränder på bland annat skolor och förskolor är prioriterat. Budgeten anger mål och riktningar för nämndernas säkerhetsarbete samt fördelning av resurser per verksamhetsområde. Stadsdelsnämnderna bedömer sedan utifrån lokala förutsättningar och behov hur nämndens budget ska användas samt hur arbetet ska bedrivas för att uppfylla kommunfullmäktiges mål och intentioner. Nämnderna ansvarar även för att säkerhetspolicyn efterlevs och därmed även för vilka åtgärder som ska vidtas för att förhindra bränder och skadegörelser på skolor.

Stefan Nilsson (mp) anser att en åtgärd med lyckad effekt är att hålla fritidsgårdarna öppna under sommaren och andra lov. Under sommaren 2008 har ett flertal av stadens fritidsgårdar haft utökade öppettider, som exempel kan ges ungdomens hus i Farsta, ”Andra

hemmet” i Skärholmen samt ungdomens hus i Älvsjö. Vidare kan Rinkeby fritidsgård framhållas som gott exempel då fritidsgården har öppet under årets alla dagar.

Kommunfullmäktiges styrning via budget och stadens säkerhetspolicy ger tydliga uppdrag till nämnderna att arbeta förebyggande. Stadsledningskontoret anser därför att kommunstyrelsen inte bör uppmana stadsdelsnämnderna vilka förebyggande insatser som de ska genomföra.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 september 2008 att till svar på remissen överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av vice ordförande Roger Mogert (s), ledamöterna Ann Mari Engel (v), Hasan Hitay (s) och Kerstin Wickman (mp) samt tjänstgörande ersättaren Inga Granberg (s), *bilaga 1*.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 16 september 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Ansvar för öppen verksamhet för ungdomar ligger på stadsdelsnämnderna. Kulturförvaltningen ansvarar för samordningen av nätverket Träffpunkt Stockholm för kultur- och fritidsverksamheter för unga och för uppföljning av öppen fritidsverksamhet i Stockholm.

Alla stadsdelar har mötesplatser för ungdomar öppna under lov under skolarbetet och flertalet har öppna mötesplatser eller arrangerar riktade verksamheter för tonåringar under sommarlov. Tretton av totalt 14 stadsdelsförvaltningarna hade mötesplatser för unga öppna eller arrangerade särskild verksamhet för unga under sommarlovet 2008. Endast en stadsdel har valt att ej arrangera sommarverksamhet i någon form under sommaren 2008 för ungdomar.

Frågan om ekonomisk kompensation till stadsdelsnämnderna i efterskott har förvaltningen ingen möjlighet att ta ställning till men förvaltningen har i kontakten med stadsdelsförvaltningarna ställt frågan hur öppna träffpunkter under lov och sommaraktiviteter finansieras.

Generellt avsätts medel för öppna mötesplatser och riktade aktiviteter för unga under lov inom ramen för stadsdelarnas ordinarie budget. Flertalet stadsdelsnämnder har avsatt medel för lovverksamhet som en ordinarie verksamhet inom programområdet för öppen fritidsverksamhet. Några av stadsdelsnämnderna har valt att under sommarlovet 2008 avsätta extramedel/projektmedel för riktade satsningar på aktiviteter för ungdomar.

Stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista har under 2008 erhållit ekonomiskt stöd från Järvalyftet för att kunna utöka omfattningen och kvalitén på de i stadsdelarna planerade sommaraktiviteterna. Bakgrunden till denna satsning var att det under våren var oroligt bland ungdomsgruppen i dessa stadsdelar med bland annat ökad vandalisering och stenkastning mot bussar som följd.

I samtal med ansvariga för fritidsfrågor i stadsdelsförvaltningarna så framhåller flertalet att deras erfarenhet är att det inte är meningsfullt att ha mötesplatser/träffpunkter för unga öppna under sommarlovet i samma utsträckning som övriga tider på året. Därför väljer man i flera stadsdelar att satsa på att ha öppet vid en eller några träffpunkter i stadsdelen och att satsa särskilt på ”sommaraktiviteter” som till exempel utflykter, idrott och utomhusaktiviteter. Några stadsdelar har valt att förlägga tillfälliga mötesplatser för tonårsgruppen i parker och vid friluftsbad.

Kontakterna i stadsdelarna framför att behov av aktiviteter och öppethållande av mötesplatser under sommaren varierar i hög grad mellan olika typer av bostadsområden inom respektive stadsdelsområde.

Motivet till att erbjuda arrangera aktiviteter och öppna mötesplatser under sommarlovet är att en många ungdomar tillbringar en stor del av lovet hemma och att de har behov av att träffas och delta i aktiviteter. I några stadsdelar har man valt att i sommaröppna parklekar erbjuda aktiviteter för yngre tonåringar.

Sommarverksamhet i Stockholms stadsdelar för ungdomar sommaren 2008

Stadsdel	Sommaröppna träffpunkter	Särskild sommarverksamhet
Bromma SDF		x
Farsta SDF	x	x
Hägersten/Liljeholmen SDF		
Hässelby/Vällingby SDF		x
Kungsholmen SDF		x
Norrmalm SDF		x
Rinkeby/Kista	x	x
Skarpnäck SDF	x	x
Skärholmen SDF	x	x
Spånga-Tensta SDF	x	x
Södermalm SDF	x	x
Årsta/Enskede/Vantör SDF	x	x
Älvsjö SDF	x	x
Östermalm SDF		x

Bromma SDF

Fritidsgårdarna i stadsdelen har varit stänga hela sommarlovet. Parklekarna har varit öppna hela sommaren förutom v. 29-31 och de har bjudit in yngre tonåringar att delta i aktiviteter.

Farsta SDF

Träffpunkten Tuben i Farsta centrum har varit öppen hela sommaren. Unga vuxna har tillsammans med fritidsledare arrangerat aktiviteter och utflykter. Under två veckor på sommarlovet har det funnits möjlighet att åka badbuss till Flaten och Gålö.

Hägersten-Liljeholmen SDF

Fritidsgårdarna i stadsdelen hade stängt under 8 veckor i sommar och inga riktade sommaraktiviteter för ungdomar har genomförts.

Hässelby-Vällingby SDF

Träffpunkterna i stadsdelen har varit stängda men i anslutning till badplatserna, Kanan-, Maltesholms- och allmänna badet har det funnits personal som arrangerat strand och badaktiviteter för ungdomar. Under två sommarkvällar har det genomförts två ungdomsfestivaler på baden med rockband som spelat och det har funnits möjlighet att pröva på vattenaktiviteter som till exempel vattenskidåkning.

Kungsholmen SDF

Träffpunkterna i stadsdelen för ungdomar har varit stängda under sommarlovet. Under en vecka i juni arrangerades spontanaktiviteter och utflykter för ungdomar vid Smedsuddsbadet. Under hela sommaren har det funnits möjlighet för yngre tonåringar att delta i aktiviteter vid parkleken i Rålambshovsparken.

Norrmalms SDF

Norrmalms stadsdelsförvaltning har under sju veckor i sommar arrangerat öppen fritidsverksamhet för ungdomar på Skeppsholmen dagtid samt minst en kväll per vecka. Det har funnits möjlighet till delta i utflykter samt fiskeaktiviteter.

Rinkeby-Kista SDF

Fritidsgårdarna i Rinkeby och Husby har haft öppet hela sommaren. Dessutom har man bedrivit dagkolloverksamhet för ungdomar i stadsdelarna Husby, Kista och Rinkeby under

hela sommarlovet i samarbete med det lokala föreningslivet. Man har arrangerat utflykter, idrottsaktiviteter och genomfört studiebesök.

Under hela sommarlovet har det funnits anställda ungdomsvårdare som dagtid, kvällstid och under helger rört sig bland ungdomar i stadsdelen och informerat om de aktiviteter och arrangemang som erbjöds.

Skarpnäck SDF

Fritidsgården i Björkhagen har varit öppen under hela sommaren. Man har arrangerat utflykter till friluftsbaden Söderbysjön och Flaten.

Skärholmen SDF

Ungdomens Hus i Skärholmens centrum har varit öppen under hela sommaren. Man har erbjudit aktiviteter i form av temaveckor. Exempel på temaveckor har varit dans-, skapande- och lägervecka. En av parklekarna har haft öppet en kväll i veckan med inriktning mot tonåringar.

Spånga-Tensta SDF

Fritidsgården Blå Huset i Tensta centrum har haft öppet hela sommaren. Träffpunkt Hjulsta hade öppet till slutet av juni och öppnade en vecka innan skolstart. Fältassistenter i stadsdelen har arrangerat aktiviteter för ungdomar kontinuerligt under hela sommaren. Exempel på aktiviteter är idrott, grillkvällar och utflykter.

Föreningen Verdandi har fått stöd från stadsdelen för att kunna arrangera aktiviteter och utflykter för ungdomar. De har även haft öppen fritidsverksamhet i sin lokal.

Föreningen Tensta Basket har fått stöd för dagkollo på Elinborgsskolans skolgård. De har arrangerat utflykter och idrottsaktiviteter.

Södermalm SDF

Träffpunkt Björnsan vid Björns trädgård har varit öppen tre kvällar i veckan under hela sommaren förutom vecka 31-32. Under tre veckor i juni arrangerades "sommarhäng" i Tantolunden för åldersgruppen 10-17 år. Förutom aktiviteter på plats arrangerades det utflykter, vid vackert väder badutflykt och vid dåligt väderlek genomfördes bussutflykter till bland annat Eskilstuna djurpark, Tom Tits i Södertälje och Cosmonova.

Årsta-Enskede-Vantör SDF

Fritidsgårdarna i Hagsätra, Rågsved, Östberga och Dalen har haft öppet hela sommaren. Under sex veckor har det funnits möjlighet att åka aktivitets/badbuss till Säfsnäs och Simpvik på Gålö.

Älvsjö SDF

I sommar har Ungdomens Hus i Älvsjö centrum varit öppet förutom under två veckor i juli. Som ett komplement till de fasta aktiviteterna har man arrangerat aktiviteter vid friluftsbadet Långsjön samt arrangerat utflykter bland annat i skärgården.

Östermalms SDF

Fritidsgårdarna i stadsdelen hade stängt under sommarlovet men i parkleken i Humlegården har fältassistenter i stadsdelen drivit verksamheten "sommarhumlan" för ungdomar. Under två veckor anordnas även skateboard aktiviteter i anslutning till de ramper som finns i Humlegården.

RESERVATIONER M.M.

Kulturnämnden

Reservation anfördes av vice ordförande Roger Mogert (s), ledamöterna Ann Mari Engel (v), Hasan Hitay (s) och Kerstin Wickman (mp) samt tjänstgörande ersättaren Inga Granberg (s) enligt följande

att överlämna och återropa kulturförvaltningens tjänsteutlåtande gällande fritidsgårdarnas öppethållande under sommaren 2008

att föreslå kommunfullmäktige avsätta medel för öppethållande av fritids-gårdarna för sommaren 2009, samt

att därutöver anföras:

”Förvaltningens kartläggning av fritidsgårdarnas verksamhet under det gångna sommarlovet visar att det generellt har funnits mötesplatser med personal för stadens unga att besöka i flertalet stadsdelar större delen av sommaren. Dock har tillgången till de ordinarie fritidsgårdarna varierat mellan stadsdelarna, och på många håll har ungdomarna hänvisats till badplatser och parklekar. I synnerhet är det innerstadens stadsdelar som har saknat sommaröppna fritidsgårdar eller fasta träffpunkter. Inför sommarlovet 2009 bör därför strukturen ses över på nytt och medel tillföras för att hålla fler gårdar öppna.”